

OWRZEDZENIE (29) *sb n*

o oraz drugie e jasne, pierwsze i końcowe e pochylone.

sg *N* owrzędzenie (3); -é (2), -(e) (1). ◇ *G* owrzędzeni(a) (2). ◇ *A* owrzędzeni(e) (21). ◇ *L* owrzędzeniu (2). ◇ *pl N* owrzędzenia (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVII w. s.v. owrzodzić.

*Wrzody na powierzchni skóry lub błony śluzowej umiejscowione blisko siebie, osypanie wrzodami; exulceratio, ulceratio Calep [w tym: czego (23)] (29) : KOftywałaowa wodka iefth dobra na przepuklinę/ na vraz/ na wrwanie/ na owrzedzenie trzew, lędźwi miechierza *FalZioł* II 6d; *A* naprzod o owrzedzeniu działł. [...] iże na działłach y na czelustkach czynią lie v dzieci krofteczki *FalZioł* V 37v, I 115d, III 23c, V 17a, 37v [2 r.]; Exulceratio – Puchlina, owrzedzenie. *Calep* 400b, 1132b; [*SienHerb* 467a (*Linde* błędnie owrzedzenie s.v. owrzedzić)].*

W połączeniu szeregowym (1): ieflibj wewnątrz zráníenia/ guzy/ álbo iákíe owrzędzenia były/ y té/ ták [*siarczone wody*] pijąc/ wewnątrz iáko po wiérzchu fomeⁿtuiąc/ rospędzić/ á zówrzéc fyę mogą. *Oczko* 23.

W charakterystycznych połączeniach: owrzedzenie działł (3), jelit (2), lędźwi (5), macice, miechierza (5), pępka, płuc (5), trzew (2), ustek; owrzedzenie w brzuchu, w miechierzu.

Zwroty: »owrzedzenie goić« (15): [*wino*] owrzodzenie [= rány wrzedliwe *SienHerb* 188b] w brzuchu goij y bolącżki. *FalZioł* I 156b; Działł owrzodzenie goij/ á krwi fnich idz nieda. *FalZioł* II 3b, +2e, ++3b, ++4d, ††3c, I [115²]b (15).

»owrzedzenie leczyć« (2): Mocz tego ziela [*pępownika*] [...] owrzodzenie pępka leczi gdy thym okłada *FalZioł* I 65a, +6d.

Wyrażenie: »owrzedzenie wnątrza, wnątrz, wnątrzne« (2:1:1): owrzodzenie wnątrz goij *FalZioł* ††3c; Sok z lifcia winnego pithy, owrzodzenie wnątrza goij *FalZioł* I 155d; *SPorzifzowa* woda [...] Owrzodzenie wnątrzne goij *FalZioł* II 11d, I 155d.

Szereg: »owrzedzenie albo ranienie« [*szyk 1:1*] (2): Też warzyć lifty dębowe/ babkę/ rożą/ pozimki/ lakriciją/ á to pić, owrzodzenie alboranienie [!] płuc goij *FalZioł* I [115²]a, I 116b.

Cf **OWRZEDZIENIE**